

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпропетровська обласна державна адміністрація
Дніпропетровська обласна рада
Дніпропетровська торгово-промислова палата
Технологічний центр БЕТА (Іспанія)
Університет Жирони (Іспанія)
Університет Кордобі (Іспанія)
Університет сільського господарства в Кракові (Польща)
Чеський університет природничих наук (Чехія)
Університет Мугла Сіткі Кочман (Туреччина)

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ АГРАРНОЇ НАУКИ»

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції
до 100-річчя Дніпровського державного аграрно-
економічного університету
(1922–2022 рр.)**

*м. Дніпро, Україна
18 травня 2022 року*

ЧАСТИНА 2

Дніпро
2022

Редакційна колегія:

Кобець Анатолій Степанович – ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету, д-р н. з держ. упр., проф. (голова редколегії); *Васильєва Леся Миколаївна* – д-р н. з держ. упр., проф., проф. каф. обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету (далі – ДДАЕУ); *Галузіна Людмила Ігорівна* – канд. с.-г. н., доц., доц. каф. фізіології та біохімії сільськогосподарських тварин ДДАЕУ; *Горчанок Анна Володимирівна* – канд. с.-г. н., доц., доц. каф. водних біоресурсів та аквакультури ДДАЕУ; *Грицан Юрій Іванович* – проректор з наукової та інноваційної діяльності ДДАЕУ, д-р біол. н., проф.; *Гришко Ганна Миколаївна* – канд. тех. н., н., доц., доц. каф. цивільної інженерії, технологій будівництва і захисту довкілля ДДАЕУ; *Іжболдін Олександр Олександрович* – ст. викл. каф. рослинництва ДДАЕУ; *Онопрієнко Олег Дмитрович* – д-р філософії, доц. каф. теоретичної механіки, опору матеріалів та матеріалознавства ДДАЕУ; *Ситник Світлана Анатоліївна* – начальник відділу науки та інновацій ДДАЕУ, д-р с.-г. н., доц.; *Сітковська Алла Олександрівна* – канд. екон. н., доц., доц. каф. економіки ДДАЕУ; *Чернікова Наталія Семенівна* – канд. іст. н., доц., доц. каф. філософії, соціології та історії ДДАЕУ; *Щепова Діана Романівна* – канд. пед. н., доц., зав. каф. філософії, соціології та історії ДДАЕУ; *Sergio Ponsá Salas* – PhD in Environmental Science and Technology, Director of Beta Technological Center and Coordinator of BETA Research Group, Spain; *Maria Gispert* – D. Sc. (Agriculture), Department of Chemical Engineering, Agriculture and Food Technology, Polytechnic School of the University of Girona, Spain; *Hynek Roubik* – PhD, assoc. prof., Group leader of Biogas Research Team, Czech University of Life Sciences Prague, Czech Republic; *Cengiz Koç* – PhD in Architecture, prof., Department of City and Regional Planning, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey; *Maciej Chowaniak* – PhD, Department of AgroTechnology and AgroEcology, University of Agriculture in Krakow, Poland; *Concha Castiñeira* – Madrid, International Relations Office, University of Cordoba, Spain.

Теоретичні та практичні питання аграрної науки : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 18 травня 2022 р. : у 2 ч. / за заг. ред. А. С. Кобця. Дніпро, 2022. Ч. 2. 344 с.

Збірник матеріалів конференції акумулює результати обговорення наукової інституціоналізації системної науки – агрології та здобутків аграрної науки та освіти і супутніх галузей знань, викладених у формі тез доповідей та статей учасників заходу, проведеного з нагоди 100-річного ювілею ДДАЕУ.

Збірник складається з двох частин. У другій частині розміщено матеріали роботи секцій: гуманітаристика аграрної сфери; аграрна економіка та управління; інновації агровиробництва; менеджмент та логістика агрооб'єднань; водні біоресурси та аквакультура; рекреаційне природокористування; біотехнології.

Рекомендовано для викладачів закладів освіти, наукових співробітників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників та всіх небайдужих до питань розвитку аграрної науки та аграрного сектору в цілому.

Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. При передруку матеріалів посилання обов'язкове.

ЗМІСТ / CONTENT

ГУМАНІТАРИСТИКА АГРАРНОЇ СФЕРИ / HUMANITIES IN AGRICULTURE

<i>Бровко Д. Е.</i> Фізичне виховання в університетах в рамках Європейської інтеграції: освітній аспект.....	12
<i>Zhetanova O. A.</i> Using Technology «Turning Training» in Agrarian University....	14
<i>Заболотська І. О.</i> Досвід впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти у Франції.....	15
<i>Іващенко О. О.</i> Особливості фізичного виховання здобувачів вищої освіти Дніпровського державного аграрно-економічного університету в умовах дистанційного навчання.....	18
<i>Казакевич О. І.</i> Міждисциплінарна інтеграція дисциплін у професійній підготовці здобувачів вищої освіти.....	20
<i>Карпова С. Г.</i> Філософські дискурси ґрунтознавства.....	21
<i>Куніця О. П.</i> Формування лідерських компетенцій засобами фізичного виховання у здобувачів вищої освіти ДДАЕУ.....	24
<i>Lukatska Ya. S.</i> Interactive technologies for creating an adaptive developmental communicative environment for teaching foreign students.....	26
<i>Масур Г. С.</i> Поняття «модель» та «моделювання» в умовах навчання.....	28
<i>Мишустя А. О.</i> Українська господарська академія в Подєбрадах (1922-1935 рр.) – вища аграрна школа в міжвоєнній Чехословачинні.....	30
<i>Nazarenko O. V.</i> University website as an element of popularization of educational services.....	32
<i>Pantileienko K.</i> New challenges in teaching EFL in agricultural institutions of Ukraine.....	35
<i>Піддубцева О. І.</i> Сучасні підходи до формування готовності майбутніх аграріїв до іншомовного професійно орієнтованого спілкування.....	38
<i>Прокопов В. Ю.</i> Сучасна українська історіографія розвитку аграрної освіти на Придніпров'ї ХІХ–ХХ ст.	41
<i>Прядка М. О., Ковтун Б. І.</i> Фізичне виховання в закладах вищої освіти: глобальний аспект.....	43
<i>Резунова О. С.</i> Формування граматичної компетентності здобувачів аграрних закладів вищої освіти на заняттях з іноземної мови.....	46
<i>Семак Л. А.</i> Словотвірні особливості українськомовних агрономічних термінів.....	47
<i>Солоділова О. В.</i> Екосвідомість як базова частина світогляду аграрія.....	49
<i>Стасюк Т. В.</i> Технології навчання фахівців-аграріїв англійської мови.....	50
<i>Stukalo O. A.</i> Professional communication of future veterinarians.....	52

ГУМАНІТАРИСТИКА АГРАРНОЇ СФЕРИ / HUMANITIES IN AGRICULTURE

*Дмитро Бровко
(Дніпро, Україна)*

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ В РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: НОВІТНІЙ АСПЕКТ

Постановка проблеми. Сьогодні глобалізація глибоко проникла в освітню сферу, сприяючи інтеграції національних освітніх систем. Розвиток вищої освіти України на початку ХХІ століття орієнтоване на реалізацію положень Болонської декларації, яка сприятиме входженню України до країн Європейського співтовариства. Цей процес спрямований на розширення доступу до європейської освіти і, отже, підвищення його конкурентоспроможності. Все це відбувається в рамках Болонської декларації [2]. Таким чином, на цьому етапі європейська інтеграція виходить за рамки політики та економіки та вторгається в освітню сферу, дедалі більше сприяючи формуванню європейської ідентичності. У світлі вищевикладеного актуальним є дослідження сучасних концепцій фізичного виховання в країнах Європи, так як зростанням цивілізації соціальне та особистісне значення фізичної культури збільшується як природний засіб профілактики негативного впливу індустріального та постіндустріального суспільства на фізичне та духовне стан людини.

Усі Європейські країни визнають важливість занять фізичною культурою. Ця дисципліна знаходиться на центральних позиціях у навчальних планах для всіх без винятків загальноосвітніх шкіл, коледжів, університетів. У більшості країн Західної Європи цілі та завдання фізичного виховання здобувачів освіти формуються на державному (Бельгія, Італія, Люксембург, Португалія, Франція), регіональному (Німеччина, Іспанія, Швейцарія) або на місцевому рівнях. Проте за всіх цих підходів у країнах Європейського співтовариства (ЄС), Швейцарії, Австрії та скандинавських країнах пріоритетним є індивідуальність здобувача освіти, його соціальний розвиток, спортивна та соціальна взаємодія, а саме фізичне виховання розглядається як важлива, нічим незамінна частина загального виховання. Відзначається визначальна роль руху, ігор та спорту у загальному розвитку дітей та молоді [1].

Зазначається, що особистість слід не лише навчати різним руховим діям, надавати йому широкі можливості для занять іграми та спортом, а й готувати до подолання виняткових життєвих (екстремальних) ситуацій.

Однією з причин занепаду масової фізичної культури в Україні є зниження мотиваційної складової. Інтерес до занять з фізичного виховання значно знизився у зв'язку з порушенням системності навчального процесу, недосконалого змісту програмних вимог відповідно до проблем повсякденного динамічного життя.

Таким чином, потрібно переорієнтувати ставлення до фізичного виховання, щоб проблема здоров'я, дотримання здорового способу життя молодого покоління розглядалася як пріоритетний напрямок розвитку системи

освіти. Проблема набуває ще більшої актуальності, якщо звернути увагу на те, що останніми роками у зв'язку з інтеграцією України до європейського освітнього простору, певні питання, пов'язані з організацією навчального процесу у закладах вищої освіти України, потребують деяких уточнень. Передусім виникає питання про місце та обсяг викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у національній системі освіти. Ураховуючи, що в університетах США та Західної Європи немає ні кафедр фізичного виховання, ні занять з фізичного виховання як таких, замість них студенти університету мають можливість займатися в спортивних секціях або індивідуально. Для цього використовується найсучасніша спортивна база та передбачено значне фінансування, яке складається насамперед із студентських внесків. Спортивні секції не є стандартними, а визначаються за побажаннями та захопленнями студентів. Зважаючи на ці особливості, деякі ЗВО України вирішили або скорочувати навчальні години на фізичне виховання в навчальних планах, або переводити навчальний предмет на курс за вибором студентів. Ми вважаємо таку практику помилковою, тому що не можна, з одного боку, звертати увагу на відсутність навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у навчальних планах західноєвропейських ЗВО, а з другого – не помічати відсутність сучасної спортивної бази у кращих вітчизняних ЗВО, яка в десятки разів поступається наявним спортивним базам у західноєвропейських університетах та майже відсутнє фінансування фізичного виховання та спорту. Проте найголовніше те, що в більшості західноєвропейських навчальних закладах кожен здобувач вищої освіти після закінчення ЗВО отримує додаток до диплому (паспорт здоров'я), в якому відображено «реальну картину» стану здоров'я і рівня підготовленості конкретного здобувача, що значно підвищує мотиваційні стимули студентів до регулярних занять у спортивних секціях в університеті та дотримання правил здорового способу життя [3].

Висновки. Таким чином, у зв'язку з реформуванням національної системи освіти в загальноєвропейську, навчальна дисципліна «Фізичне виховання» має набути значних змін. Слід ураховувати, що перебудовувати навчальну дисципліну потрібно поступово та дуже виважено.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гринченко І. Б. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичного виховання: досвід європейських країн. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи: зб.наук.праць / за заг. ред. проф. В. І. Євдокімова, проф. О. М. Микитюка; Харк. нац. пед. ун-т імені Г.С.Сковороди. Харків : ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2014. С. 39–50.
2. Кремень В. Болонський процес: сближение, а не унификация. *Зеркало недели*. 2003. № 48 (473). С. 27.
3. European Commission/EACEA/Eurydice, 2013. Physical Education and Sport at School in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. URL: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>